

Kulturvern
forbundet

Årsmelding 2022

Vi tar vare på kulturarven!

Innhold

1.	Innledning	5
	Formål/Bakgrunn	5
2.	Medlemmer	6
3.	Kulturvernforbundets aktiviteter i 2022	10
	Møteplasser og fellestiltak for medlemsorganisasjonene	10
	Myndighetskontakt	12
	Informasjonsarbeid	16
	Representasjon og nettverksbygging	17
	Internasjonalt arbeid	19
	Kulturminnedagene	20
4.	Administrativt	22
	Styret	22
	Arbeidsutvalg	22
	Valgkomité og revisor	22
	Sekretariat	23
5.	Styrets beretning	25

Årsmelding for Norges kulturvernforbund

Kulturvernforbundet
Øvre Slottsgate 2b, 0157 Oslo
E-post: post@kulturvern.no
Hjemmeside: www.kulturvern.no
Organisasjonsnummer: 975977420

Forsidebilde
Kulturminnedagene 2022
Vossebanen

Kulturminnedagene 2022
Balsfjord og Malangen

1. Innledning

Denne årsmeldingen gir en oversikt over Norges kulturvernforbunds virksomhet i 2022. Styret har lagt følgende styringsdokumenter til grunn for sitt arbeid: Kulturvernforbundets vedtekter, arbeidsplan 2020-2022 og budsjett for 2020-2022 (vedtatt 2020), samt arbeidsplan for 2022-2024 og budsjett for 2022-2024 (vedtatt 2022).

Formål/Bakgrunn

Norges kulturvernforbund (Kulturvernforbundet) er en paraplyorganisasjon for de landsdekkende frivillige kulturvernorganisasjonene. Medlemsorganisasjonene representerer bredde og mangfold innenfor kulturvernet, og favner både den immaterielle kulturarven og de fysiske kulturminnene. Kulturvernforbundet er den eneste organisasjonen som representerer den samlede kulturvernbevegelsen, og er derfor et viktig samordningsorgan for feltet og talerør inn mot myndighetene.

Kulturvernforbundet skal i henhold til formålsparagrafen i våre vedtekter arbeide for å styrke kulturvernets rolle i norsk samfunnsliv ved å:

- Bedre rammevilkårene for kulturvernet
- Støtte arbeidet for registrering, innsamling, vern, bruk og formidling av kulturminner
- Øke kjennskapen og interessen for historie og kulturvern

2. Medlemmer

Kulturvernforbundet har følgende 31 medlemsorganisasjoner ved utgangen av 2022:

Organisasjon	Medlemmer	Lokallag	Stiftet
Landslaget for lokalhistorie	72 841	393 lokallag /14 regionlag	1920
LMK - Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber	50 000	153	1976
Norges Husflidslag	18 584	355 lokallag /19 regionlag	1910
Forbundet for Norske Museumsvenner	22 000	64 medlemsforeninger	1997
Slekt og Data	11 310	18 regionlag /51 lokallag	1990
Forbundet KYSTEN	9955	130	1979
Fortidsminneforeningen	7907	52 lokallag /16 fylkesavdelinger	1844
Norske Akevitters Venner	7769	44	1999
Norsk Jernbaneklubb	2200	17	1969
Norsk Kulturarv	1200	–	1993
Rutebilhistorisk Forening	1468	13	1983
Norsk Slektshistorisk Forening	1440*	–	1926
Foreningen SKIPET	1302	8	1973
HIFO - Den norske historiske forening	873	10	1869
Norges Metallsøkerforening	857	8	1991
Norsk Folkeminnelag	290	–	1920
Norsk Fyrforening	–	94 fyr	1997
Norsk Heraldisk Forening	278	–	1969
Norges Linforening	169	–	1990
Norsk Forening for Fartøyvern	–	198 fartøy	1995
Norsk Folkedraktforum	145	2 regionlag	1986
Arkivforbundet	10 privatmedl.	122 arkiv/institusjoner	1986
Museumsbanerådet	–	–	1989
Landsforeningen for Luftfartøyvern	2000*	–	2016
Europa Nostra Norge	52	8 medlemsorg.	1992
Norsk Nuperelleforening	125	–	2009
Memoar	60	–	2015
Norsk motorskøyteklubb	195	160 fartøy	–
Assosierte medlemmer			
Norges Bygdekvinnelag	12 500*	430 lokallag /18 distriktslag	1946
Norsk Luftsportsforbund	20 238*	225 klubber	1909 (2003)
Norske Parker	–	9 parker	2011
* = Tall fra 2021			

Til sammen har vi ca. 270 000 medlemskap og 2 631 lokale og regionale lag og institusjoner. Noen organisasjoner har institusjons- eller organisasjonsmedlemskap, mens øvrige organisasjoner har personlige medlemskap.

Assosierte medlemskap er for organisasjoner som har fokus på kulturvern, men som ikke har det som sin primære virksomhet. Assosiert medlemskap behandles fortløpende av styret i Kulturvernforbundet mens hovedmedlemsskap behandles av landsmøtet.

I forbindelse med landsmøtet til Kulturvernforbundet i 2022 ble to nye organisasjoner tatt opp som hovedmedlemmer: Memoar og Norsk Motorskøyteklubb

Ingen nye organisasjoner søkte om assosiert medlemskap i Kulturvernforbundet i 2022.

Både hovedmedlemmer og assosierte medlemmer må forholde seg til Kulturvernforbundets kriterier for medlemskap:

- landsdekkende organisasjon
- demokratisk og ikke-kommersiell organisasjon
- arbeidsområde materielt eller immaterielt kulturvern (herunder faste kulturminner, bevegelige kulturminner, kystkultur og bygningsvern)
- arbeide i samsvar med formålsparagrafen til Norges kulturvernforbund

Kulturminnedagene 2022
Akershusstevnet

3. Kulturvernforbundets aktiviteter i 2022

Møteplasser og fellestiltak for medlemsorganisasjonene

Som paraplyorganisasjon for kulturvernorganisasjonene er fellestiltak og samordning en viktig del av virksomheten. Kulturvernforbundet har etablert ulike møteplasser for organisasjonene, herunder den årlige kulturarkonferansen, månedlige generalsekretærmøter, regionmøter, bilaterale møter, styrelederkonferanse og andre faglige møter. I 2022 arrangerte vi også en regional konferanse for første gang, «Trøndelag kulturarkonferanse», i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og Trøndelag reiseliv. I tillegg har vi jobbet i tett samarbeid med det nyetablerte Oslo kulturarknettverk og arrangert både lobbykurs og tilskuddsverksted for lokale lag i Oslo-regionen.

Landsmøtet 2022 i Trondheim

Landsmøtet er Kulturvernforbundets øverste organ og avholdes annethvert år. I 2022 ble landsmøtet avholdt på Hotel Britannia i Trondheim helgen 21.-22. mai. Medlemsorganisasjonene stilte med 2-4 delegater (avhengig av størrelse på organisasjonen) med tale- og stemmerett. Assosierte medlemsorganisasjoner kan også stille med delegater, men disse har kun talerett og ikke stemmerett. Det var 40 delegater til stede fra 23 av forbundets 29 medlemsorganisasjoner. I tillegg var det delegater fra de to nye medlemsorganisasjonene som ble tatt opp som medlemmer på landsmøtet, Memoar og Norsk motorskøyteklubb.

Landsmøtet valgte følgende styre for perioden 2022–2024: Jørn Holme (leder, gjenvalgt), Synne Corell (nestleder, gjenvalgt), Tone Moseid (gjenvalgt), Carl August Harbitz Rasmussen (gjenvalgt), Gunn Mona Ekornes (gjenvalgt), Knut Sterud (gjenvalgt, tidligere vara), Jo Van Der Eynden (ny), Ellen Lerberg (vara, gjenvalgt) og Jens Bakke (ny vara).

Dagen i forkant av landsmøtet, fredag 20. mai, arrangerte vi «Trøndelag kulturarkonferanse» i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune. Mer om dette under «Regionalt arbeid».

Kulturarkonferansen 2022 – Drivkraft

Kulturarkonferansen ble arrangert for åttende gang i 2022, også denne gang i samarbeid med Riksantikvaren. Konferansen gikk over to dager, og ble holdt på to ulike lokaliteter - i Gamle festsal, Universitet i Oslo (fredag 23. september) og på Norsk Teknisk Museum (Lørdag 24. september).

Formålet med konferansen er at den skal være en arena for nettverksbygging, faglig påfyll og inspirasjon, og åpne for debatt rundt aktuell kulturvernematikk. I forbindelse med Frivillighetens år 2022, valgte vi tema «Drivkraft» for både kulturarkonferansen og kulturminnedagene, og på konferansen fikk vi presentert en god bredde av det frivillige kulturvernet. På dag to av konferansen ble tematikken spisset, med en rekke spennende innlegg fra frivillige som jobber med de bevegelige kulturminnene. I tillegg til to spennende konferansedager, arrangerte vi et kveldsarrangement fredag 23. september, med båttur for konferansedeltagerne på kulturminnet DS Børøysund.

Det var 100 påmeldte på fredag og 80 påmeldte på lørdag, samt 45 påmeldte på turen med DS Børøysund. Konferansen ble streamet på Kulturvernforbundets Facebook-side hvor det var 383 visninger på konferansens første dag og 615 visninger på konferansens andre dag.

Generalsekretærmøter

Kulturvernforbundet har månedlige møter for organisasjonenes daglige ledere. Generalsekretærmøtene er en av de viktigste kanalene vi har i Kulturvernforbundet for å informere våre medlemsorganisasjoner om politiske prosesser og annet som rører seg i den store kulturvernsektoren. Her blir vi også gjort oppmerksom på hva som rører seg i organisasjonene, og vi får viktige tilbakemeldinger og innspill til vårt daglige arbeid. Møtene er også en viktig arena for at organisasjonene kan dele informasjon seg imellom. Denne interne informasjonsflyten er svært

viktig for hvordan vi og organisasjonene jobber og for samholdet og helheten i det store Kulturvernforbundet.

Under pandemien i 2020 og 2021 ble disse møtene nesten utelukkende gjennomført på Teams. I 2022 har alle generalsekretærmøter vært hybride, hvor mange har deltatt fysisk, mens noen har deltatt på Teams. Dette har vist seg å være en god ordning.

Det har i 2022 vært avholdt ni generalsekretærmøter. Eksterne deltagere som har vært med i disse møtene: Torill Johnsen (valgkomiteen i Kulturvernforbundet), Simen Bjørgen (Kulturminnefondet), Nina Johannesen og Tor Ivar Volla (Oslo kulturarknettverk), Tuva Løkse (Sparebankstiftelsen) og Lars Gunnar Fledsberg (Wittario).

Arendalsuka

Kulturvernforbundet var i 2022 til stede på Arendalsuka med egen stand, frokostarrangement og med en innleid hytte med tilbud om overnatting for våre medlemsorganisasjoner.

Kulturvernforbundet var tidlig ute med å bestille standplass og fikk dermed en meget god beliggenhet rett utenfor Kulturhuset i Arendal. Alle medlemsorganisasjonene ble tilbudt å bemanne standen og veldig mange ønsket å stå der både en og to dager. Kulturvernforbundet fordelte dagene slik at samtlige som hadde meldt sin interesse, fikk anledning til å fronte sin organisasjon på minst en av dagene. Det ble også investert i et nytt standtelt med Kulturvernforbundets logo og profil på. På grunn av den gode beliggenheten fikk vår stand godt med oppmerksomhet under hele uka.

Kulturvernforbundet arrangerte et frokostmøte den 18. august i Frivillighetsteltet i Arendal. Møtet hadde tittelen «Grønne hender – tradisjonshåndverk for en bærekraftig fremtid». Toril Skjetne, Generalsekretær i Kulturvernforbundet ledet debatten, med følgende deltakere i panelet: Eivind Falk, Instituttleder Norsk Håndverksinstitutt og medlem i fagrådet for Hånd-

verksløftet (Sparebankstiftelsen DnB), Kjærsti Gangsø, Daglig leder i Studieforbundet kultur og tradisjon, John A. Andersen, Tradisjonsbåtbygger Kystlaget Øster Rissøer og Ola Fjeldheim, Generalsekretær i Fortidsminneforeningen. I tillegg deltok stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen fra Senterpartiet. Arrangementet ble streamet på Arendalsukas nettside. Kulturvernforbundet fikk i år tilgang til en hytte like utenfor Arendal sentrum. Her kunne vi tilby gratis overnattingsplasser for representanter fra våre medlemsorganisasjoner.

Kulturvernets Hus

Kulturvernforbundet legger ned mye arbeid i samordning og samlokalisering. Flere av organisasjonene har kontorer i Kulturvernets Hus i Øvre Slottsgate 2b i Oslo, og samtlige medlemsorganisasjoner har tilgang til møterom.

Det er Kulturvernforbundet som har signert kontrakten med huseier, og som fremleier lokaler til de øvrige leietakerne, uten profitt. Kulturvernforbundet har også ansvar for en rekke avtaler på vegne av fellesskapet, herunder rengjøring, kaffemaskiner og innkjøp.

Inneværende leieavtale utløper i august 2023, og da huseier Opulens AS høsten 2022 varslet om en økning i husleien på om lag 20 prosent ved inngåelse av ny kontrakt i Øvre Slottsgate, var det naturlig å innhente tilbud fra andre utleiere, og vurdere ulike muligheter. Ønsket om å være samlokalisert står høyt, og anses som svært verdifullt for de fleste. Organisasjonenes ønsker og behov har vært viktige i denne prosessen. Med 14 selvstendige organisasjoner å ta hensyn til, har dette vært en svært tidkrevende og omfattende prosess, som har gått ut over øvrige oppgaver for Kulturvernforbundet. Det anses imidlertid som en viktig oppgave, som styrker samarbeidet og fritar organisasjonene for mye arbeid. Det har i denne prosessen vært viktig å få skriftlige tilbakemeldinger fra leietakerne om at de også binder seg til leieforholdet for hele perioden.

Myndighetskontakt

Lobbyarbeid er en viktig oppgave for Kulturvernforbundet. Det er et spredt ansvar for kulturvernfeltet politisk sett, og kulturvernorganisasjonene faller innunder ulike departement, etater og avdelinger. For å være en pådriver, må Kulturvernforbundet være godt oppdatert på hva som skjer på alle områder av relevans for feltet.

Kulturvernforbundet hadde i 2022 flere formelle og uformelle møter og samtaler med ledende politikere på ulike nivå hvor vi har fremmet våre synspunkter. I tillegg har vi hatt utstrakt kontakt med administrasjonen i flere departement og underliggende etater, deltatt i referansegrupper for Kultur- og likestillingsdepartementets strategi for kulturfrivillighet og for Riksantikvarens overordnede bevaringsstrategier. Begge disse prosessene fortsetter i 2023. Kulturvernforbundet deltok også i flere høringer i 2022, og sendte skriftlige innspill til en rekke forskjellige politiske prosesser (se liste under).

Familie- og kulturkomiteen på Stortinget

Familie- og kulturkomiteen er den viktigste stortingskomiteen for Kulturvernforbundets del, da de i tillegg til kultur, og frivillighet også har et spesielt ansvar for det meste av kulturmiljøpolitikken (som sorterer under KLD). Kulturvernforbundet deltok i april deltok på «Arbeiderpartiets kulturkaffekopp» på Stortinget, hvor hele kulturfraksjonen i Arbeiderpartiet deltok.

I etterkant av dette ble vi kontaktet av stortingsrepresentant Ragnhild Hartviksen (Ap) som kunne blant annet informere om at hun og Åslaug Sem-Jacobsen (Senterpartiet) vil jobbe for å oppfylle regjeringens vedtatte kulturvernpolitikk. Kulturvernforbundet har vært i kontakt med Sem-Jacobsen flere ganger i 2022, og hun deltok også på debatten vi hadde på Arendalsuka. Kulturvernforbundet har i løpet av året også hatt uformelle samtaler med flere andre medlemmer av komiteen. I oktober deltok vi også på den muntlige budsjettøringen i Familie- og kulturkomiteen sammen med flere av våre medlemsorganisasjoner.

Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget

Kulturvernforbundet har også deltatt i budsjettøringene til Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget i 2022 hvor vi blant annet ba om økte tilskudd til historisk togmateriell, Norsk Jernbaneklubb og museumsbanene. Her har vi vist spesielt til punktet i regjeringserklæringen om at regjeringen vil «Legge til rette for at museumsbaner og historisk togmateriell i større grad ivaretas». I etterkant av høringen kontaktet vi hver enkelt medlem av komiteen for å gjøre de oppmerksomme på Jernbanedirektoratets rapport om historisk togmateriell. Vi har også samarbeidet med Nettverket for museumsbanene (v/Tom Oddby i Buskerudmuseet) og Museumsforbundet for å få mer fokus på saken, og vil fortsette dette samarbeidet i 2023.

Internasjonal avdeling

Kulturvernforbundet hadde i 2022 et møte med en av seniorrådgiverne i internasjonal, for å informere om ansvaret vi har i forhold til kulturminnedagene, som er et prosjekt i regi av Europarådet.

Møter i departementene

Kulturvernforbundet hadde i 2022 møter med både Klima- og miljødepartementet (KLD) og Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD). I mars hadde vi møte med hele kulturmiljøavdelingen i klima- og miljødepartementet om aktuelle saker, pandemien, frivillighetens år, rammebetingelser og hvordan sektoren kan styrkes.

I juni 2022 hadde vi et såkalt «lyttemøte» i Kultur- og likestillingsdepartementet hvor vi presenterte det frivillige kulturvernet, og hvilke muligheter og utfordringer som finnes i våre medlemsorganisasjoner. Høsten 2022 ble Kulturvernforbundet invitert til å delta i referansegruppen som skal bidra med faglig kunnskap til departementets nye strategi for kulturfrivilligheten. Ifølge departementet skal strategien legge til rette for et samspill mellom den profesjonelle

og frivillige kulturen og bidra til målet om bred deltakelse og tilgang på møteplasser og kulturarenaer over hele landet. Kulturvernforbundet skal gi sine anbefalinger og innspill i forbindelse med prosessen. Medlemmene i referansegruppen skal også involvere egne medlemsorganisasjoner i arbeidet med innspill til strategien.

Høringsinnspill til diverse politiske prosesser

Kulturvernforbundet har sendt en rekke høringsinnspill i 2022, til ulike departement, komiteer, etater og fylkeskommuner:

- Skriftlig høringsinnspill til forslag om ny arkivlov til KUD (januar 2022)
- Høringsinnspill til forslag om endring av forskrift om vedtekter for Kulturminnefondet til KLD (mars 2022)
- Skriftlig innspill til Riksantikvarens bevaringsstrategier (mai 2022)
- Høringsinnspill til Forsvarsbyggs rapport om fremtidig forvaltning av forsvarssektorens kulturhistoriske eiendommer (november 2022)
- Innspill til regional plan for kultur, idrett og frivillighet i Vestland fylkeskommune (oktober 2022)
- Høringsnotat til budsjettøring i Familie- og kulturkomiteen (oktober 2022)
- Høringsnotat til budsjettøring i Transport- og kommunikasjonskomiteen (oktober 2022)

Tilskudd

Et hovedfokus for Kulturvernforbundets lobbyarbeid er å sikre nødvendige tilskudd til kulturvernfeltet, spesielt i forhold til drift og prosjekter. Kulturvernforbundet har lenge etterlyst en nødvendig økning i bevilgninger til feltet.

Regjeringen har i 2022 gitt full momskompensasjon til frivillige organisasjoner. Dette har bidratt til å styrke økonomien noe, både i Kulturvernforbundet og i våre medlemsorganisasjoner. Samtidig har gaveforsterkningsordningen forsvunnet, noe som ifølge våre beregninger utgjorde et inntektstap på hele 4,5 millioner kroner for våre organisasjoner i 2022.

Regjeringen har som et punkt i Hurdalsplattformen lovet å gi kulturvernorganisasjoner statlig driftsstøtte. Som en oppfølging av dette, søkte mange av våre medlemsorganisasjoner om driftsstøtte i 2022, noen av disse har søkt for første gang. Kulturvernforbundet ble svært skuffet over at mange ikke en gang fikk svar på søknadene sine. Vi kunne imidlertid konstatere at Norges metalsøkerforening for første gang kom inn på statsbudsjettet (KLD) i 2022, med en driftsstøtte på kr. 300 000,-. I tillegg har Jernbanedirektoratet i sin rapport om historisk togmateriell anbefalt en statlig driftsstøtte til Norsk Jernbaneklubb på 1 million kroner.

Kulturminnefondet har i 2022 videreført ordningen med støtte til de bevegelige kulturminnene.

Kulturvernforbundet har også hatt en tett dialog og møter med Sparebankstiftelsen DNB, som bidrar med store prosjekttilskudd til både Kulturvernforbundet og våre medlemsorganisasjoner, og til ulike tiltak gjennom frivillighetens år 2022. Vi har også jobbet med Sparebankstiftelsen DNB om deres nye store satsing Håndverksløftet, blant annet på Arendalsuka, Kulturarkonferansen og på generalsekretærmøte.

I desember 2022 arrangerte Kulturvernforbundet i samarbeid med Oslo kulturarnettverk et eget tilskuddsverksted med representanter fra ca. 30 ulike lag og foreninger i Oslo-området. Her fikk lagene presentert støtteordningene til Sparebankstiftelsen, Kulturminnefondet, Kulturrådet og MIN kulturminnedag, og mulighet til å møte representanter fra de ulike tilskuddsordningene.

Regionalt arbeid 2022

Oslo kulturarvnettverk

På initiativ fra Kulturvernforbundet ble Oslo kulturarvnettverk etablert på et eget stiftelsesmøte på Litteraturhuset i Oslo den 28. april 2022. Dette møtet samlet representanter fra nesten 60 ulike lag og foreninger i Oslo-regionen. Det ble satt ned et eget interimstyre hvor Nina Johannessen ble valgt som leder og Tor Ivar Volla som nestleder. I løpet av 2022 har nettverket arrangert Oslos største kulturminnedagsarrangement noensinne, da Akershusstevnet gikk av stabelen i september. I tillegg har nettverket i samarbeid med Kulturvernforbundet arrangert et eget lobbykurs med Trine Skei Grande, samt et eget tilskuddsverksted for lag og foreninger i Oslo-regionen.

Trøndelag kulturarvkonferanse

Som ledd i Kulturvernforbundets regionale satsing arrangerte vi for første gang en større regional konferanse i 2022. Trøndelag kulturarvkonferanse ble arrangert 20. mai i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og Trøndelag reiseliv. Det har vært mye kontakt med Trøndelag fylkeskommune i forberedelsene til denne konferansen, som opprinnelig var planlagt avholdt i pandemiåret 2020. Konferansen ble lagt til dagen før Kulturvernforbundets landsmøte, slik at flere av delegatene til landsmøtet også kunne få med seg en faglig konferanse, sammen med sine lokallag i regionen. Det var en to-delt konferanse hvor første halvdel var i «vanlig» konferansform som ble holdt på Erkebispegården, med innledere fra museum, organisasjoner og fylkeskommunen.

Del to var en såkalt «vandrende konferanse», hvor deltagerne fikk med seg forskjellige kulturarvopplevelser i Trondheim sentrum, som jødisk museum, døvemuseet, justismuseet, Nidarosdomens restaureringsarbeider, Clemenskirken og hovedkontoret til Landslaget for lokalhistorie. Det var ca. 80 deltagere på konferansen som ble avsluttet med mat, drikke og solskinn hos Trondhjem kystlag på Fosenkaia.

Kulturvernforbundet var også tilstede da Trøndelag fylkeskommune lanserte sin regionale plan for kulturmiljø i Trondheim og arrangerte Trøndelag kulturmiljøkonferanse i oktober 2022. Her deltok vi med et innlegg om det frivillige kulturvernets stilling i Norge. I den regionale planen for kulturmiljø i Trøndelag har fylkeskommunen tatt til seg vårt forslag om å etablere et regionalt kulturminneråd bestående av frivillige lag og foreninger. Dette er noe fylkeskommunen ønsker å gjøre i samarbeid med Kulturvernforbundet.

Viken fylkeskommune

Kulturvernforbundet har hatt en rekke uformelle samtaler med kulturmiljøavdelingen i Viken fylkeskommune i 2022, og et formelt møte på fylkeshuset i november. Her har vi presentert planene om å etablere regionale kulturminneråd i de tre Viken-fylkene, noe vi fikk en positiv respons på. Det er foreløpig usikkert på hvordan organiseringen og oppfølgingen av dette blir når Viken tilbakeføres til tre fylker i 2024.

Kontakt med etatene

Riksantikvaren

Kulturvernforbundet har jevnlig kontakt med Riksantikvaren gjennom hele året. Riksantikvaren lanserte i 2022 sin nye frivillighetsstrategi, som vi har kommet med en rekke innspill til. Riksantikvaren ønsker enda mer frivillighet og engasjement på kulturmiljøfeltet og mener at samarbeid med Kulturvernforbundet og andre organisasjoner er viktig for å nå disse målene. Samarbeidet om Kulturarvkonferansen fører til mange møter og arbeidstimer. I 2022 arrangerte vi Kulturarvkonferanse over to dager i Oslo (se eget punkt om konferansen). Kulturvernforbundet har også deltatt i Riksantikvarens referansegruppe for utarbeidelse av nye bevaringsstrategier, med fokus på rammene og retningslinjene for den overordnede strategien. Vi har deltatt i en rekke møter og sendt innspill til denne prosessen

sammen med flere av våre medlemsorganisasjoner. Kulturvernforbundet deltok også på Riksantikvarens høstmøte på Røros i november.

Kulturminnefondet

Kulturvernforbundet har jevnlig kontakt med Kulturminnefondet på Røros. Kulturvernforbundet og flere av medlemsorganisasjonene har vært aktiv pådriver for behovet for økte midler til Kulturminnefondet i sitt lobbyarbeid. I 2022 ble ordningen om støtte til bevegelig kulturminner videreført. Kulturvernforbundet inviterte Kulturminnefondet til å informere om sitt arbeid ved flere anledninger i 2022, både på generalsekretærmøte, kulturarvkonferansen og tilskuddsverkstedet som ble avholdt i desember. Generalsekretær Toril Skjetne var også med Kulturminnefondet til Vestlandet i februar, da de overleverte økonomisk tilskudd til Fraktebåten Axel på Stord, og til museumstrikken i Bergen.

Kulturrådet

Kulturvernforbundet har jevnlig kontakt og årlige møter med Kulturrådet for å utveksle informasjon, enten det gjelder tilskudd til organisasjonene, kulturvern faglige saker eller i forhold til UNESCO-konvensjonen om immateriell kulturarv. Kontaktpersoner innenfor disse områdene inviteres jevnlig til Kulturvernforbundets møteplasser, og vi deltar også på deres årlige konferanser og arrangementer av relevans for det frivillige kulturvernet. Kulturrådet deltok også på tilskuddsverkstedet som Kulturvernforbundet arrangerte i Oslo i desember 2022.

Jernbanedirektoratet

Til startsidene Regjeringen har i Hurdalsplattformen lovet å «legge til rette for at museumsbaner og historisk togmateriell i større grad ivaretas». Som en følge av dette fikk Jernbanedirektoratet i oppgave å lage en rapport med forslag til tiltak for å nå dette målet. Kulturvernforbundet har i 2022 hatt en rekke møter med Jernbanedirektoratet hvor vi har bidratt med faglige råd og innspill. Norsk Jernbaneklubb og en

rekke andre aktører fra museumsbanene rundt omkring i landet har også bidratt i denne prosessen. Samarbeidet med Jernbanedirektoratet har vært veldig godt, og vi har blitt lyttet til. Rapporten ble ferdigstilt og overlevert til Statsråden i oktober. Direktoratet har her gitt et faglig råd om å styrke tilskuddene på statsbudsjettet med over 12 millioner kroner. Denne rapporten er svært viktig for vår del og vi har jobbet med å videreformidle budskapet til alle relevante aktører.

Statistisk sentralbyrå

Kulturvernforbundet har god kontakt med Statistisk Sentralbyrå om behovet for, og utarbeiding av, statistikk på kulturarvfeltet. Kulturarvstatistikk er innlemmet i Nasjonalt program for offisiell statistikk (2021-2023), og innholdet i programmet er bindene for SSBs aktivitet i perioden. Byrået jobber med å videreutvikle den norske kulturarvsstatistikken, som del av en lengre prosess for å opprette kulturarv som et eget statistikkområde. Kulturvernforbundet deltar i en kontaktgruppe som er etablert for de ulike interessentene. Det foreligger i dag ingen offisiell statistikk for kulturvernorganisasjonenes virksomhet, og vårt mål er at Statistisk Sentralbyrå i samarbeid med oss kan få etablert nasjonal statistikk for våre medlemsorganisasjoner, basert på opplysninger om alle lokallag, med oversikt over medlemstall, økonomi, aktiviteter og resultater.

Kulturvernforbundet vil arbeide videre med dette prosjektet i samarbeid med våre medlemsorganisasjoner og har nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med dette, slik at samfunnsnyttene til det frivillige kulturvernet kan dokumenteres på en god måte. En god statistikk for kulturvernorganisasjonene vil også være sentralt i vårt påvirkningsarbeid i forhold til offentlige myndigheter om våre rammebetingelser. Statistikk for kulturvernorganisasjonene vil inngå i den samlede kulturstatistikk sammen med offentlige myndigheter, museer og andre.

Informasjonsarbeid

Informasjonsarbeid er en kjerneaktivitet for Kulturvernforbundet. Som paraplyorganisasjon er det viktig å gjøre medlemsorganisasjonene kjent, og synliggjøre deres aktiviteter, kompetanse og verdien av deres arbeid. Samtidig må informasjonsflyten være god mellom forbundet og medlemmene, og på tvers av medlemsorganisasjonene.

Nettsider

På Kulturvernforbundets hjemmesider legger vi ut alle nyheter som igjen blir videreformidlet i sosiale medier. Alle våre politiske innspill og høringsnotater blir også lagt ut her. Hjemmesiden blir kontinuerlig oppdatert med informasjon om Kulturvernforbundet og våre medlemsorganisasjoner. Hjemmesidene fungerer også som en portal til kulturminnedagene, som har sitt eget domene www.kulturminnedagene.no. Informasjon om alle registrerte arrangement til kulturminnedagene blir lagt ut på disse sidene.

Sosiale medier (SOME)

Kulturvernforbundet bruker sosiale medier aktivt for å nå ulike målgrupper: Facebook for å informere om nyheter og aktiviteter, og Instagram for generell formidling av aktiviteter. Vi deler alle videoer og streaminger fra våre arrangementer på Kulturvernforbundets YouTube-kanal. Twitterkontoen til Kulturvernforbundet har vi nå lagt på is, da det krever mye oppfølging for å få denne til å fungere optimalt.

Sosiale medier utgjør ved siden av hjemmesiden det meste vi gjør av eksternt kommunikasjonsarbeid. Spesielt i forbindelse med kulturminnedagene, har det vært viktig å få ut nyttig informasjon, og kontakten og dialogen med følgere i SOME har vært en viktig del av kommunikasjonsarbeidet i 2022. Facebook har også vært en viktig kanal for å dele nyheter og informasjon fra medlemsorganisasjonene, forvaltningen og våre samarbeidspartnere.

Følgere på sosiale medier pr. 31. 12 2022:

Facebook – 2 250
Instagram – 1354
Twitter – 2073
Youtube – 10 subscribers

Kulturvernforbundet – 2 651
Kulturminnedagene – 884
Kulturminnedagenes arrangørforum – 104 medlemmer

Nyhetsbrev

Kulturvernforbundet sender ut et månedlig nyhetsbrev til 1665 abonnenter, med informasjon om aktuelle saker, Kulturvernforbundets aktiviteter, nyheter fra organisasjonene, politiske prosesser og så videre. Vi benytter verktøyet «mailchimp» hvor vi kan hente ut informasjon om hvor mange som leser og klikker på lenker i nyhetsbrevet. I snitt åpner 44 % av mottakerne nyhetsbrevet, og 7 % klikker videre på delte lenker (disse tallene varierer en del fra måned til måned)

Vi benytter oss av samme system til å sende ut egne nyhetsbrev til kulturminnedagsarrangører. Det er sendt ut fire slike nyhetsbrev i 2022, med informasjon om støtteordning, påmelding, program og praktisk informasjon om kulturminnedagene.

Pressearbeid

Kulturvernforbundet sendte ut følgende pressemeldinger i 2022:

- 11. februar: Pressemelding om at Bergenstrikken får økonomisk tilskudd fra Kulturminnefondet. Kulturvernforbundet var til stede ved overrekkelsen.
- Fem ulike pressemeldinger til lokalpressen om de fem nominerte til kulturminnedagsprisen.
- PM om årets vinner av Kulturminnedagsprisen.

Medieovervåkning

Kulturvernforbundets medieovervåkingsavtale med Opoint/Infomedia gir oss en daglig oversikt over hva som rører seg i mediene knyttet til både oss selv, våre organisasjoner og kulturvernfeltet generelt. Vi blir gjort oppmerksom på mange saker via dette systemet – både politiske prosesser og enkelte faglige saker som

er av interesse for både oss og våre medlemsorganisasjoner. Det er et meget godt verktøy for å holde seg informert, og alle ansatte i Kulturvernforbundet får en daglig e-post med oppdaterte nyhetssaker.

Vi benytter Opoint aktivt i forbindelse med kulturminnedagene. Her får vi en veldig god oversikt over lokale kulturminnedagsarrangement, med gode beskrivelser av arrangementene. Dette bruker vi aktivt i vår egen oppfølging av arrangørene, og det gjør oss også oppmerksom på gode arrangementer og potensielle kulturminnedagspriskandidater. Vi innhenter tall og pressestatistikk som vi bruker aktivt i vår jobb med å koordinere og markedsføre kulturminnedagene.

Representasjon og nettverksbygging

Nettverksbygging er en viktig del av Kulturvernforbundets arbeid, og både styret og sekretariatet deltok på en rekke arrangementer i løpet av året.

Deltakelse på medlemsorganisasjonenes møter og seminarer

Som paraplyorganisasjon og talerør for kulturvernorganisasjonene er kontakten med medlemsorganisasjonene viktig for Kulturvernforbundet. Vi må vite hva som skjer i organisasjonene, hva de er opptatt av og hva slags utfordringer og muligheter de står ovenfor. Ved deltagelse på disse møtene/seminarene, får vi anledning til å bli bedre kjent med den faglige jobben som foregår i organisasjonene og vi får en mulighet til å promotere Kulturvernforbundet.

Vi har i 2022 deltatt på en rekke møter og seminarer hos våre medlemsorganisasjoner, blant annet Arkivforbundets årskonferanse i Oslo, Norsk Fyrhistorisk Forening sitt årsmøte (digitalt) og 25 års jubileum i Larvik, Forbundet for Norske Museumsvenner sitt 25 års jubileum, Slekt og Data sitt landsmøte i Oslo, Norges Husflidslag sitt landsmøte i Bergen, Norsk Forening for Fartøyvern sitt landsmøte i Bergen, regionsamling for Landslaget for lokalhistorie på

Gardermoen, Tradisjonsbåtkonferansen (Forbundet Kysten) i Tønsberg, Europa Nostra-markering og seminar på Atlungstad, åpning av utstilling hos Norges Linforening på Hamar og foreningstur til Stange med Norges Metallsøkerforening. Vi deltok i tillegg på flere Kulturminnedagsarrangement, og på Fjordsteam i Bergen, både festivalen og den nasjonale konferansen om bevegelige kulturminner.

Nettverksbygging og samarbeid med eksterne aktører

Frivillighet Norge

Kulturvernforbundet er medlem av Frivillighet Norge og deltar aktivt i flere av organisasjonens møter og aktiviteter. Vi har tett kontakt med Frivillighet Norge på dagsaktuelle saker og politiske prosesser, og videreformidler informasjon fra og til våre medlemsorganisasjoner. Generalsekretær Toril Skjetne satt i styret i Frivillighet Norge i perioden 2020–2022, men gikk ut av styret på årsmøtet i juni. Rådgiver Tommy Christensen deltok jevnlig på møter i Frivillighets Norges kommunikasjonsnettverk. Frivillighet Norges sekretariat holder til i samme bygg som Kulturvernforbundet (i 5 etasje i Øvre slottsgate 2b), noe som betyr at vi i tillegg også har en jevnlig uformell kontakt.

Frivillighetens år

I 2022 markerte vi Frivillighetens år og i den anledning fikk også det frivillige kulturvernet vist seg frem. Det var Frivillighet Norge som hadde prosjektansvaret for året, som var initiert av regjeringen v/ Kultur- og likestillingsdepartementet. Kulturvernforbundet har deltatt aktivt i prosjektarbeidet. Generalsekretær Toril Skjetne har gjennom sitt verv som styremedlem i Frivillighet Norge også sittet i styringsgruppen i Frivillighetens år. Rådgiver Tommy Christensen har sittet i kommunikasjonsgruppen for Frivillighetens år, og har også sittet i tildelingskomiteen til «Vår dag»-prosjektet. Kulturvernforbundet har gjennom hele 2022 videreformidlet informasjon om Frivillighetens år til våre medlemsorganisasjoner, og vi har benyttet oss av profileringen av frivillighetens år i alle kanaler hvor det har vært naturlig.

Flere av kulturvernorganisasjonene har i 2022 markert «Vår dag», hvor lokallagene har hatt arrangementer og markeringer på deres angitte dag (valgt av sentralorganisasjonen). Til disse arrangementene har det vært mulig å søke midler fra «Vår dag»-prosjektet i Frivillighetens år. Dette prosjektet har Sparebankstiftelsen DNB støttet med 5 millioner kroner.

Både kulturminnedagene og kulturarvkonferansen har i 2022 hatt temaet «drivkraft». Dette er en tittel som nettopp henviser til frivillighetens innsats og markeringen av Frivillighetens år.

Kulturvernforbundet og våre medlemsorganisasjoner markerte Frivillighetens år i 2022

Kulturalliansen

Kulturvernforbundet er medlem av Kulturalliansen som har et eget sekretariat med kontor plass i våre lokaler i Øvre Slottsgate. Dette har ført til en mye tettere samarbeidsform og denne daglige kontakten er svært verdifull. Vi har samarbeidet og rådført oss med Kulturalliansen i enkelte politiske prosesser, og utvekslet mye god og nyttig informasjon. Kulturalliansen sitter også i referansegruppen for Kultur- og likestillingsdepartementets arbeid med strategi for kulturfrivillighet, hvilket har ført til et enda tettere samarbeid i denne perioden.

Studieforbundet kultur og tradisjon

Videreføring av kunnskap er en vesentlig del av kulturvernorganisasjonenes arbeid, og mange av organisasjonene holder kurs gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon. Vi har jevnlig kontakt med Studieforbundet, og har både formelle og uformelle møter. Studieforbundet deltok på vårt arrangement på Arendalsuka og er en god alliert i jobben med å få bedre studietilbud og anerkjennelse av tradisjonshåndverksfagene.

Museumsforbundet

Kulturvernforbundet har jevnlig kontakt med Museumsforbundet, både for å utveksle informasjon og i forbindelse med lobbyarbeid. Museumsforbundet er en viktig aktør med felles overordnet mål om å ta vare på og formidle kulturarv. Kulturvernorganisasjonene har mange former for samarbeid med museene, og museene er også sentrale i forhold til kulturminnedagene. Vi deltok også i 2022 på Museumsforbundets årsmøte / konferanse, som denne gangen fant sted i Skien / Porsgrunn.

Norsk Verdensarv

Kulturvernforbundet har jevnlig kontakt med daglig leder i organisasjonen Norsk Verdensarv. Av våre egne medlemsorganisasjoner er det kun én som er direkte involvert i verdensarv arbeidet (Fortidsminneforeningen, forvalter av verdensarvstedet Urnes stavkirke), men lobby- og nettverksarbeid er sammenfallene, og vi møtes ofte på de samme arenaene. Vi mener derfor det er gunstig å kjenne til hverandre, og samarbeide der det er naturlig. Vi deltok også på verdensarvforumet de arrangerte i 2022, noe som var nyttig både faglig og for å knytte kontakter.

Den norske UNESCO-kommisjonen

Kulturvernforbundet har de siste årene hatt jevn kontakt med den norske UNESCO-kommisjonen. Det har imidlertid vært noe mindre i 2022. Kulturvernorganisasjonene er viktige bidragsytere i arbeidet med å følge opp Norges internasjonale forpliktelser i forhold til UNESCO-konvensjonen om den immaterielle kulturarven, og fire av organisasjonene er også akkrediterte rådgivere til UNESCO på sine respektive områder. Generalsekretær Toril Skjetne deltar i en arbeidsgruppe rundt nominasjonen av bunadbruk til UNESCO-listen over immateriell kulturarv, et arbeid som fortsetter i 2023.

Forskningsprosjekter

Kulturvernforbundet har kontakt med flere forskningsinstitusjoner og bidrar gjerne i forskningsprosjekter. I 2021 ble vi invitert til å delta i et forskningsprosjekt om gjenbruk av kulturminner, i regi av Transportøkonomisk Institutt (TØI). Forskningsprosjektet har tittelen RUVIVAL, som står for «RUral VItalization through Various Adaptations of cultural heritage and Landscapes». Tre av våre medlemsorganisasjoner er også involvert i dette prosjektet, to av dem med caser i prosjektet. Prosjektet går over flere år, og i 2022 bidro vi i hovedsak gjennom deltakelse i en digital workshop. I 2022 bisto vi også Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) med å innhente informasjon om beredskapsrutiner fra de av våre medlemsorganisasjoner som jobber med fysiske kulturminner.

Wittario

Kulturvernforbundet har i 2022 hatt en rekke møter med Wittario, et selskap som har utviklet digitale vandringsspill. De har hatt et pilotprosjekt i Østfold hvor fem historielag har tatt i bruk appen, og skal videreutvikle dette til å gjelde flere historielag i Oslo. Kulturvernforbundet har hatt samtaler med Wittario om et eventuelt samarbeid om et større prosjekt for medlemsorganisasjonene, men ikke inngått noen avtale rundt dette. Kulturvernforbundet inviterte imidlertid Wittario til et generalsekretærmøte for å presentere seg for organisasjonene, slik at medlemsorganisasjonene selv kan inngå samarbeid om ønskelig. Dette kan være aktuelt blant annet for Museumsvennene. Dialogen med Wittario følges opp videre i 2023.

Utvandrerjubileet

I 2025 planlegges det er stor nasjonal markering av 200-årsjubileet for norsk utvandring. I denne prosessen har Norsk utvandrer museum nedsatt en nasjonal komite, der både Kulturvernforbundet og flere av medlemsorganisasjonene er representert.

Internasjonalt arbeid

Kulturvernforbundet er med i et større europeisk nettverk gjennom kulturminnedagene, og deltar på årlige møter i regi av Europarådet. I 2022 ble dette møtet avholdt digitalt. Det europeiske nettverket er svært nyttig i forhold til informasjons- og erfaringsutveksling. Hjemmesidene deres er oppgradert, og de fleste norske kulturminnedagsarrangement ble også synliggjort her. I forbindelse med kulturarvkonferansen i 2022, ble kulturminnedagskoordinatoren i Ukraina, Galyna Malinina, invitert til å holde et innlegg. På grunn av situasjonen i hennes hjemland ble det vanskelig for henne å reise, men vi fikk et spennende digitalt innslag med henne på konferansen.

Som koordinator for kulturminnedagene i Norge, ble Kulturvernforbundet også invitert til å delta på Europakonferansen som fant sted i Kristiansand i mai 2022. Vi hadde mye kontakt med en av initiativtakerne til konferansen, Torbjørn Frøysnes, som tidligere har vært Norges ambassadør til Europarådet i Strasbourg og EU-ambassadør til Europarådet i Brussel. Frøysnes inviterte også Kulturvernforbundet til et imponerende kulturminnedagsarrangement i Bygland i september, der også de Europeiske kulturminnedagene (EHD) var representert ved formann Alma Kaurate.

Kulturminnedagene

Kulturminnedagene ble i 2022 arrangert uten noen av restriksjonene som preget de foregående to årene, som følge av den globale koronapandemien. Temaet for kulturminnedagene i 2022 var «Drivkraft», et tema som ble valgt for å markere Frivillighetens år. Kulturminnedagene ble arrangert i tidsrommet 3. – 11. september. I 2022 ble det gjennomført 303 forskjellige arrangement i Norge, med ca. 35 000 besøkende. Dette er tall vi er veldig forøyde med og er det nest høyeste antallet arrangementer som vi noensinne har hatt i Norge.

MIN kulturminnedag

Kulturvernforbundet delte også i 2022 ut økonomiske tilskudd til kulturminnedagsarrangører gjennom støtteordningen «MIN Kulturminnedag (Mangfold og Inkludering i Nærmiljøet)». Kulturvernforbundet har blitt tildelt en breddegave fra Sparebankstiftelsen DNB på 3 millioner kroner. Arrangører vil i tidsrommet 2021 til 2023 få muligheten til å søke om opp til kr 20 000,- til sine arrangementer. Pengene deles hvert år ut til arrangører som i større grad ønsker å inkludere minoriteter og barn/unge i kulturminnedagenes aktiviteter. Kulturvernforbundet mottok 65 søknader i 2022, hvorav 42 arrangementer fikk tildelt til sammen kr. 640 000 fra denne ordningen. (Den totale søknadsmengden utgjorde en total på kr. 1 191 600). Søknadene er blitt behandlet i en egen ressursgruppe nedsatt av Kulturvernforbundet

Ungt perspektiv

Breddagaven fra Sparebankstiftelsen DNB dekker også tilskudd til et eget delprosjekt som vi har kalt «Ungt perspektiv». Her deles det ut honorarer på opptil kr 5000,- til unge fotografer og/eller grupper av barn/unge som dokumenterer kulturminnedagsarrangementene med bilder, videoer og korte skildringer fra et ungt perspektiv. I 2022 brukte vi resterende midler til prosjektet til å engasjere unge gjennom Operasjon Dagsverk. Dette var en svært populær ordning, der vi fikk mange gode bilder av kulturminner og refleksjoner om hva som er kulturarv i fotografenes nærområde.

Tema 2022 – Drivkraft

Frivillighetens år 2022 er forankret i regjeringens Frivillighetsmelding. Det er Frivillighet Norge som har fått ansvaret for å planlegge og koordinere innsatsen rundt året. Kulturvernforbundet har vært sterkt involvert i både styringsgruppe, kommunikasjonsgruppe og tildelingskomite (Vår dag) i Frivillighetens år. Dette har også bidratt til gode synergieffekter inn mot kulturminnedagene.

Det er styret i Kulturvernforbundet som bestemmer årets tema for kulturminnedagene. Tema blir ofte bestemt ut ifra andre store nasjonale markeringer eller ut ifra et forslag fra de europeiske kulturminnedagene. I 2022 var det naturlig at kulturminnedagene skulle bidra til å markere Frivillighetens år, og temaet «Drivkraft» ble valgt for å vise til frivillighetens drivkraft.

Vår felles kulturarv, våre historier og våre fysiske kulturminner ivaretas i stor grad av frivilligheten. Over hele landet eksisterer det tusenvis av lokale lag og foreninger som ivaretar, istandsetter og restaurerer alle mulige slags kulturminner. De frivillige bidrar til en enorm kunnskapsoverføring knyttet til tradisjonelle håndverk og teknikker. De videreformidler en levende del av vår historie og kulturarv, og bidrar til entusiasme, inkludering og levende lokalmiljøer. De frivillige er med andre ord den viktigste bærebjelken for kulturarvfeltet i Norge. Og dette ble markert i hele 2022, under feiringen av Frivillighetens år – Norges viktigste lagarbeid. Ifølge vår arrangørundersøkelse benyttet 92,8 % av arrangørene årets tema for sitt kulturminnedagsarrangement.

Åpningsarrangement

Også i 2022 ble kulturminnedagenes åpning markert med et utvalgt arrangement. Lørdag 3. september ble Akershusstevnet arrangert på Akershuskaia i Oslo. Hovedarrangør, Oslo maritime kulturhavn samarbeidet med det nylig oppstartede Oslo kulturarvnettverk, og arrangementet ble en kjempestor massemønstring av frivillige lag og foreninger. Det var et mylder av liv på Akershuskaia ved Skur 28 og 29 med blant annet Norges Husflidslag, Sollerudstranda Båtbyggeri, Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber, Slekt og data, Fellesrådet for Historielagene og Tigerstadens Tempoklubb.

Den offisielle åpningen av kulturminnedagene ble foretatt av ordfører i Oslo, Marianne Borgen.

Nøkkeltall Kulturminnedagene 2022

Antall arrangement:

- 149 (207 i 2021) registrerte arrangement
- ca. 154 (50 i 2021) uregistrerte funnet på Facebook og i redaksjonell omtale
- 303 (260 i 2021) antall arrangement totalt

Antall besøkende:

ca 35 000 (ca. 20 000 i 2021)

Antall presseoppslag kulturminnedagene: 156 unike medieoppslag med en rekkevidde på 4.84 mill. lesere.

Topp 3 aviser:

Hordaland (21 oppslag)

Setesdølen (13 oppslag)

Jarlsberg (12 oppslag)

Antall Facebookposter:

455 unike

Vinner av kulturminnedagsprisen 2022:

Balsfjord og Malangen historielag

SOME:

Facebook 2 628 (2 367 i 2021)

Instagram 840 (723 i 2021)

Kulturminnedagenes arrangørforum

(privat gruppe på Facebook): 103 medlemmer

Kulturminnedagsprisen

Siden 1995 har Kulturminnedagsprisen blitt delt ut hvert år. Prisen har tidligere vært på kr. 30.000,-, men som en del av prosjektet «MIN Kulturminnedag» ble prissummen i 2022 satt opp til kr. 50 000,. Kulturminnedagsprisen skal gå til den arrangøren som enten ved årets program og/eller ved innsats over tid

best har oppfylt kulturminnedagenes målsetning om å «formidle og tilgjengeliggjøre kulturarven for allmennheten og bidra til å skape forståelse og engasjement for kulturarv og historie».

Vinner av kulturminnedagsprisen 2022

Balsfjord og Malangen historielag for arrangementet «Kulturminnedagene i Balsfjord». Vinneren av kulturminnedagsprisen ble offentliggjort på arrangementet ved gamle Balsfjord prestegård søndag 11. september. Styremedlem i Kulturvernforbundet, Tone Moseid var til stede på arrangementet og foretok den høytidelige overrekkelsen av pris og diplom.

ØKONOMI - kulturminnedagene

Kulturvernforbundet mottar støtte fra Klima- og Miljødepartementet og Kulturrådet for arbeidet med kulturminnedagene. Klima- og miljødepartementet gir et tilskudd på kr 610 000 i øremerkede midler. I 2022 har dette vært en økning fra tidligere år, hvor tilskuddet har vært på kr. 400 000,-. Økningen er begrunnet med markeringen av Frivillighetens år. Kulturrådet gir også et tilskudd til kulturminnedagene som er inkludert i Kulturvernforbundets driftsstøtte.

4. Administrativt

Styret

Kulturvernforbundet har følgende styremedlemmer i 2022:

- Jørn Holme, styreleder
- Synne Corell, nestleder
- Marianne L. Nielsen, styremedlem (t.o.m. landsmøtet 22. mai 2022)
- Tone Moseid, styremedlem
- Carl August Harbitz-Rasmussen, styremedlem
- Gunn Mona Ekornes, styremedlem
- Ellen Lerberg, 1. vara
- Knut Sterud, 2. vara (t.o.m. landsmøtet 22. mai 2022, hvor han gikk over til «fast» styremedlem)
- Morten S. Haave, styremedlem (trakk seg fra styret i januar 2022)
- Jo van der Eynden (nytt styremedlem fra landsmøtet 22. mai 2022)
- Jens Bakke (nytt vara styremedlem fra landsmøtet 22. mai 2022)

Det er avholdt fem ordinære styremøter i 2022. I tillegg ble det avholdt et to dagers styreseminar på Solstua i Oslo.

Arbeidsutvalg

Styret har et arbeidsutvalg bestående av styrets leder og nestleder samt generalsekretær. I arbeidsutvalget skal generalsekretæren kunne drøfte og avklare saker som ikke kan vente til et ordinært styremøte. Enkelte saker delegeres også fra styret til arbeidsutvalget eller til styremedlemmene for videre oppfølging.

Fullmaktsforholdene er i prinsippet som følger:

Generalsekretæren har ansvaret for all daglig drift og å treffe avgjørelser i alle saker som følger opp gjeldende policy/vedtak, ikke er av prinsipiell karakter eller av spesiell viktighet. Generalsekretæren iverksetter styrets vedtak.

Generalsekretæren vil i en del saker konferere med styreleder, og hvor det normale vil være å bli enig eventuelt at vi legger styreleders synspunkt til grunn.

Arbeidsutvalget drøfter saker som ville vært tatt i styret, men som haster eller som det ellers ikke er særskilt grunn til å forelegge styret på forhånd. Styreleder treffer avgjørelse i disse sakene.

Fullt styremøte.

Valgkomité og revisor

Medlemmene i Kulturvernforbundets styre velges for en periode på to år av gangen, med en øvre grense på åtte år. Utskiftninger skjer på landsmøtet som avholdes annet hvert år. På landsmøtet velges også valgkomite og revisor for den kommende perioden.

Valgkomiteen for perioden 2022–2024 har følgende sammensetning:

Asgeir Svendsen, leder
Marianne Nielsen
Kjetil Landrog
Statsautorisert revisor Sølvi Løbø Aaker, Partner Revisjon AS, ble valgt som revisor for kommende periode (2022-2023).

Sekretariat

Kulturvernforbundet har sekretariat i «Kulturvernets Hus» i Øvre Slottsgate 2b i Oslo. Sekretariatet hadde i 2022 fem ansatte bestående av generalsekretær Toril Skjetne, rådgiver Tommy Christensen, spesialrådgiver Jan Solberg (deltid), konsulent Marthe Thiis-Evensen (deltid) og konsulent Nora Konstanse Hansen (deltid – permisjon fra mai 2022). Jan Solberg gikk av med pensjon juni 2022. Odd Hesselberg ble ansatt i vikariat for Nora Konstanse Hansen fra 1. mars 2022.

Kulturvernforbundet praktiserer likestilling mellom kvinner og menn og har som prinsipp at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn. Det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler i sekretariatet og legges til rette for personalmessige tiltak som hjemmekontor og fleksible arbeidstider ved behov.

Sekretariatets daglige drift

Kulturvernforbundets medlemsorganisasjoner arbeider hver for seg med sine respektive fagområder. Som paraplyorganisasjon, er det derfor de tverrgående og helhetlige problemstillingene som er Kulturvernforbundets mandat.

Sekretariatets løpende arbeidsoppgaver består av å samordne saker av felles interesse for medlemsorganisasjonene, drive informasjonsarbeid og politisk påvirkning. Vi informerer medlemsorganisasjonene om aktuelle saker og prosesser, og arbeider for å styrke kontakten mellom medlemsorganisasjonene både sentralt og lokalt. Nettverksbygging og deltakelse i relevante nasjonale og internasjonale fora er også strategiske tiltak for å være oppdatert på feltet, synliggjøre medlemmenes innsats for samfunnet og skape synergier det er det er naturlig.

Sekretariatet utøver også daglig drift av foreningen, herunder administrasjon og forvaltning av organisasjonen og sekretariatsoppgaver for styret og arbeidsutvalg. I tillegg bruker sekretariatet ressurser på å ivareta og videreutvikle kontorfellesskapet i Øvre Slottsgate, da dette har stor verdi både faglig og administrativt.

Sekretariatet i Kulturvernforbundet

Toril Skjetne
Generalsekretær

Nora Konstanse Hansen
Konsulent kulturminnedagene

Jan Solberg
Spesialrådgiver

Marthe Thiis-Evensen
Økonomi- og administrasjonskonsulent

Tommy Christensen
Rådgiver

Odd Hesselberg
Konsulent
Kulturminnedagene (vikar)

Foto: Marte Vike Arnesen

5. Styrets beretning

Økonomi

Kulturvernforbundet mottar viktig driftsstøtte fra Klima- og miljødepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet. I 2022 var tilskuddene på henholdsvis kr 1 402 000 og kr 1 930 000. Kulturvernforbundet mottar også øremerkede midler til kulturminnedagene fra Klima- og miljødepartementet, mens tilskudd til dette er innbakt i driftsstøtten fra Kulturrådet. I 2022 økte Klima- og miljødepartementet dette tilskuddet fra kr 400 000 til kr 610 000, som et ekstra bidrag i Frivillighetens år for å øke aktiviteten i det frivillige kulturvernet. I tillegg fikk vi kr 1 000 000 fra Sparebankstiftelsen DNB til prosjektet «MIN Kulturminnedag, som del av breddegaven for perioden 2021-2023. Mesteparten av dette deles ut som tilskudd til kulturminnedagsarrangører, men noe dekker også administrasjon, informasjon og markedsføring for prosjektet. Øvrige inntekter inkluderer medlemskontingenter og momskompensasjon. I 2022 ble gaveforsterkningsordningen avvirket, uten noen annen ordning på plass. Dette medførte et tap av inntekter for oss og våre medlemsorganisasjoner på opptil 4,5 millioner kroner.

Etter to år med pandemi og omlegging av aktivitet til digitale flater, var det svært gledelig at situasjonen normaliserte seg i løpet av 2022. Det har vært høy aktivitet året gjennom, for både Kulturvernforbundet og medlemsorganisasjonene. Vi har også blitt invitert med i flere politiske prosesser det siste året, noe som er svært positivt, men også svært tidkrevende. Med flere medlemmer, større synlighet og mer aktivitet generelt, ser vi et stort behov for å utvide sekretariatets kapasitet.

Kulturvernforbundet ser imidlertid en realnedgang i de offentlige tilskuddene, som gir oss grunn til bekymring. Vi følger med på denne utviklingen og jobber for at tilskuddene økes, eller i det minste at de prisjusteres i tråd med gjeldende KPI.

Dersom trenden med en realnedgang fortsetter, vil vi måtte nedskalere aktiviteten tilsvarende. I 2022 gikk en av våre ansatte, Jan Solberg, av med pensjon. Grunnet lavere tilskudd, har vi ikke ansatt noen ny person i fast stilling. Vi har dermed gått fra å ha 3,6 årsverk i sekretariatet, til 3,3. Vi har imidlertid egenkapital til å styrke sekretariatet midlertidig ved behov.

Med svært stramme budsjetter, er det vanskelig å se hvor vi kan kutte aktiviteten uten at det får betydelige konsekvenser for våre medlemsorganisasjoner. Vi vil fortsette å søke om midler fra andre instanser, herunder utvalgte fylkeskommuner for å trappe opp arbeidet med regional samordning. Vi vil også søke om en utvidelse av breddegaven fra Sparebankstiftelsen DNB.

Kulturvernforbundet sitter igjen med et overskudd på kr 250 249 ved årets slutt. Overskuddet skyldes blant annet at vi fikk full momskompensasjon i 2022, og at vi hadde noe lavere personalkostnader og utgifter til både kulturarkonferansen og landsmøtet enn det som var budsjettet. Vi har en egenkapital på kr 3 097 992 pr 31.12.2022. Dette gir oss rom til å gjennomføre aktiviteter og opprettholde økonomiske forpliktelser i 2023.

Vi anser egenkapitalsituasjonen pr nå som tilfredsstillende. Den gir sikkerhet for å imøtekomme uforutsette hendelser, samtidig som den gir en viss handlefrihet i forhold til planlagte fremtidige satsinger. Kulturvernforbundet har en relativt stabil inntektsramme de neste årene, og planlegger sin

virksomhet etter det. Regnskapet for 2022 gir et rettvise uttrykk for virksomheten i 2022 og for den økonomiske situasjonen pr 31.12. 2022. Etter styrets vurdering er forutsetningene for videre drift til stede.

Norges kulturvernforbund er paraplyorganisasjonen for de landsdekkende kulturvernorganisasjonene. Forbundet har i utgangen av 2022 31 medlemsorganisasjoner, hvorav 28 er hovedmedlemmer og tre er assosierte medlemmer. Organisasjonene teller til sammen over 2600 lokallag og 270 000 medlemmer. Kulturvernforbundet estimerer at organisasjonene bidrar med rundt syv millioner frivillige timer i året for å ta vare på, dokumentere, formidle og videreføre kulturarven. Dette utgjør en svært stor samfunnsverdi. Det frivillige kulturvernet er dermed en av de største aktørene på kulturarvfeltet.

Kulturvernforbundet gir organisasjonene et felleskap, nettverk og møteplasser som gjør at de kan utveksle ideer og erfaringer, samarbeide om ulike prosjekter og samordne budskap som det er viktig å fremme for myndighetene. Kulturvernforbundet har også et viktig overblikk over feltet, og en nøkkelposisjon i forhold til formidling av denne helheten både til medlemsorganisasjonene, offentligheten og forvaltningen, både på nasjonalt og regionalt nivå.

Kulturvernforbundets aktiviteter deles i hovedsak inn i følgende områder:

- Møteplasser og fellestiltak for medlemsorganisasjonene
- Myndighetskontakt, nettverk og informasjon
- Kulturminnedagene
- Prosjekter og fokusområder
- Administrasjon / drift

Etter to år med pandemi og digitale møter, var det svært gledelig å se at det var høy aktivitet i 2022, med mange etterlengtede fysiske samlinger. Samtidig fortsatte mange å ha digitale eller hybride møter, siden dette fungerer bra og er tidsbesparende.

Kulturvernforbundets regionkonferanse og landsmøte i Trondheim ble en fin faglig og sosial samling våren 2022, og Kulturarkonferansen på høsten var også godt besøkt. I forbindelse med Kulturminnedagene registrerte vi over 300 arrangementer i 2022, noe som er det nest høyeste antallet arrangementer i Norge noensinne. Breddegaven fra Sparebank-

stiftelsen DNB har også bidratt til et større mangfold av arrangører på Kulturminnedagene, og større engasjement blant barn og unge.

Både styret og sekretariatet i Kulturvernforbundet deltok på en rekke møter og arrangementer hos medlemsorganisasjonene i løpet av året, og bidro til økt synlighet og samordning. Det har også vært lagt ned mye arbeid i nettverksbygging, som er viktig for å gjøre oss til en kjent og betydningsfull aktør på kulturarvfeltet. Dette merker vi resultatene av, og må prioritere hardt i forhold til forespørsler som krever sekretariatets ressurser.

Vi engasjeres også mer i politiske prosesser, og blir i økende grad invitert med i ulike referansegrupper og innspillmøter. Dette er svært viktig, og prioriteres høyt. Vi er også pådrivere for at regjeringen følger opp de mange gode punktene i regjeringserklæringen, der kulturarv omtales som et viktig kulturpolitisk område, og den frivillige innsatsen som «avgjørende på feltet». I erklæringen står det også at regjeringen vil sørge for at frivillige landsdekkende kulturvernorganisasjoner får grunnstøtte av staten. I 2022 fikk vi vite at to nye organisasjoner får støtte fra 2023; Norges Metall-søkerforening (fra Klima- og miljødepartementet) og Norsk Jernbaneklubb (fra Samferdselsdepartementet). Dette er svært gledelig. Det er likevel grunn til å lobbe for økte tilskudd, siden vi ser en realnedgang i støtten og får flere signaler om at feltet vil nedprioriteres økonomisk.

Vi jobber også mer på regionalt nivå enn tidligere, med kontakt inn mot flere fylkeskommuner. I 2022 tok Kulturvernforbundet initiativ til å etablere Oslo Kulturarvnettverk, som består av en rekke lokale lag i Oslo-området, også lag og foreninger som ikke er tilknyttet våre medlemsorganisasjoner. Med godkjenning fra landsmøtet, vil vi jobbe mer med regional samordning, og det er flere prosesser på gang, både i Viken-fylkene og i Trøndelag.

Kulturvernforbundet har jobbet aktivt med synliggjøring av kulturarvens verdi for samfunnet og for den enkelte, og av kulturvernorganisasjonenes

innsats på feltet. Dette ser vi stadig flere resultater av. I tillegg ser vi en økt interesse for bærekraft, gjenbruk og istandsetting, for kortreiste produkter, tradisjons- håndverk og kulturarvopplevelser. Her har kulturvernorganisasjonene mye å bidra med, og dette ser vi frem til å jobbe mer med. I 2022 var vi også aktivt med i markeringen av Frivillighetens år, og bidro til at det frivillige kulturvernet ble godt synlig året gjennom.

Driftsstøtten er helt avgjørende for oss. Den økte tildelingen fra Kulturdepartementet over de siste årene og økt tilskudd til Kulturminnedagene fra

Klima- og miljødepartementet har gitt oss mulighet til å gjøre en god innsats for våre medlemsorganisasjoner og feltet som helhet. En tilfredsstillende egenkapital og relativt stabile inntekter gir Kulturvernforbundet forutsetning for fortsatt drift. I tillegg gir breddegaven fra Sparebankstiftelsen DNB rom til utvikling av et inkluderingsprosjekt i perioden 2021-2023.

Kulturvernforbundet har nå fire fast ansatte i til sammen 3,3 årsverk. Vi holder til i Øvre Slottsgate 2b i Oslo. Vi praktiserer likestilling og det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler. Bedriftens virksomhet påvirker ikke det ytre miljøet.

Oslo, 27. februar 2023

Jørn Holme
Styreleder

Synne Corell
Nestleder

Tone Moseid
Styremedlem

Carl August Harbitz-Rasmussen
Styremedlem

Knut Sterud
Styremedlem

Gunn Mona Ekornes
Styremedlem

Jo van der Eynden
Styremedlem

Ellen Lerberg
Styremedlem

Jens Bakke
Varamedlem

Toril Skjetne
Generalsekretær

Elektronisk signatur

Signert av	Dato og tid
Skjetne, Toril Norwegian BankID	27.02.2023 13.30.42
Van, Der Eynden Jo Audun Norwegian BankID	27.02.2023 13.50.29
Moseid, Tone Eli Norwegian BankID	27.02.2023 15.22.42
Jørn Holme Norwegian BankID	27.02.2023 15.24.49
Corell, Synne Norwegian BankID	27.02.2023 16.04.39
Ekornes, Gunn Mona Norwegian BankID	27.02.2023 16.18.59
Harbitz-Rasmussen, Carl Norwegian BankID	28.02.2023 11.06.05
Sterud, Knut Norwegian BankID	28.02.2023 11.07.52

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.